

POSTADRESSE
POSTBOKS 1088 BLINDERN
0317 OSLO

BESØKSADRESSE:
VILLA EIKA
PROBLEMVEIEN 5
0313 OSLO

TIL: Kunnskapsdepartementet

OSLO, 27.04.2016

INNSPILL TIL STORTINGSMELDING OM KVALITET I HØYERE UTDANNING

Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo ønsker i dette dokumentet å komme med innspill til utformingen av Stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning. Innspillet kommer til å være strukturert i to deler. I første del har vi tatt utgangspunkt i spørsmålene fra *Invitasjonen til å komme med innspill til stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning*, som har blitt gitt til vår utdanningsinstitusjon. Her svarer vi direkte på spørsmålene. Vi ønsker også å spille inn ytterligere betraktninger til kvalitet i høyere utdanning, som ikke dekkes av spørsmålene gitt. Dette fremkommer i del 2.

DEL 1: SVAR TIL SPØRSMÅL STILT AV KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

1. Hva ser dere som de viktigste utfordringene i styrets arbeid for å fremme høyere kvalitet i utdanningen? [Kunnskapsministeren] har definert fem faktorer for hva som er avgjørende for god utdanningskvalitet: Er dere enige i at dette er sentrale faktorer, og hvorfor/hvorfor ikke? Er det noe vesentlig dere mener mangler i lista?

Vi er enige i at Kunnskapsministeren, Torbjørn Røe Isaksens, fem faktorer beskriver i stor grad hva som er avgjørende for god utdanningskvalitet. Vi mener likevel at denne lista mangler enkelte faktorer:

1. Vi mener at en slik liste mangler det internasjonale perspektivet - God utdanningskvalitet kommer også gjennom at utdanningsinstitusjonene sikrer et godt samspill på tvers av institusjoner og landegrenser. Det internasjonale perspektivet gjelder både internasjonalisering ute og hjemme. Kvalitetssikrede utvekslingsavtaler med forhåndsgodkjente fag bør tilbys av fagmiljøene og integreres som en standard i alle studieprogrammer. Studenter som ikke har muligheten til å reise ut bør erfare sitt fagfelt i et internasjonalt akademisk miljø og ut i fra internasjonale perspektiver i pensum. For å sikre godt læringsutbytte og utveksling av perspektiver i det internasjonale klasserommet bør det tilbys språklig og pedagogisk støtte til faglærere som skal undervise multikulturelle grupper på engelsk.
2. Vi mener likeså at en slik liste bør ha med viktigheten av læringsmiljø. Med dette mener vi at utdanningsinstitusjonene må legge til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø, som imøtekommer studenten og studentens behov i høyere utdanning.

2. Hvordan følger styret opp at fagmiljøene har høye ambisjoner på studentenes vegne, jf. også mangfoldet i studentpopulasjonen? Hvordan følges studieprogrammer og fagområder med dårlige resultater opp fra styrets og ledelsens side?

Vi mener det er viktig å presisere at arbeidet med å heve utdanningskvaliteten må gjennomsyre hele organisasjonen. For å kunne tilby utdanning av fremragende kvalitet, må alle nivåer på tvers av institusjonen holde utdanningskvalitet som et felles anliggende.

3. Hva er det viktigste deres institusjon kan gjøre på egenhånd og i samarbeid med andre, for å styrke utdanningen? Hvordan kan dere fremme kvalitet gjennom tettere allianser med utenlandske miljøer og integrere utdanning bedre i det internasjonale samarbeidet?

Vi mener at arbeidet med god utdanningskvalitet er et felles prosjekt og at utdanningsinstitusjonene på egenhånd bør aktivt etablere en god kultur for å fremme utdanningskvalitet. Først og fremst mener vi at utdanningsinstitusjonene må ta god undervisning og vurdering på alvor. Eksempelvis kan dette være å innføre varige satsinger på opplæring i pedagogikk, didaktikk og digitale undervisningsmetoder i årsplaner, eller å utarbeide interne minimumskrav til kvalitet på undervisnings- og vurderingsformer. Vi mener at alle vurderinger som blir gitt skal følge en minstestandard, og ha fokus på læring. Videre bør institusjonene ta en mer aktiv rolle i å inkludere studentene i internasjonale forskningsprosjekter på bachelor- og masternivå.

Vi mener det er viktig at det tilrettelegges for god mobilitet på tvers av utdanningsinstitusjoner, uavhengig av landegrenser. Da ikke alle utdanninger kan sikre robuste fagmiljøer, er det nødvendig at studentene kan ha muligheten til å følge emner på tvers av utdanningsinstitusjoner. Gode utvekslingsavtaler på tvers av institusjoner og landegrenser er nødvendig for at dette skal la seg gjøre. Kvalitet skal sikres i utvekslingsavtalene ved at vitenskapelig ansatte i større grad bidrar til kvalitetssikring og godkjenning av eksterne fag. Dette for å sikre faglig sammenheng mellom fagene man tar hjemme og ute. Det bør også i større grad etableres anbefalte utvekslingsløp innenfor egne studieprogrammer som er forhåndsgodkjente, helst der hvor en har forskningssamarbeid, for å sikre forskningsbasert utdanning ved utveksling og for å unngå byråkratiske hindre i prosessen om å søke utveksling. Vi ønsker derfor at man etablerer flere fellesgrader (*joint degrees*), hvor utdanningsinstitusjonene går sammen for å skape best mulig samling av fag. Dette er igjen avhengig av at man har en finansieringsmodell av høyere utdanning som gjør dette attraktivt for utdanningsinstitusjonene. Det er også avhengig av at studentene får forhåndsgodkjent de fagene de tar ved andre utdanningsinstitusjoner.

4. Hva er deres viktigste strategiske grep for å sikre god relevans og en fremtidsrettet høyere utdanning som forbedrer studentene på et arbeidsliv i kontinuerlig omstilling?

For å sikre god relevans og en fremtidsrettet høyere utdanning, mener vi at utdanningsinstitusjonen må legge til rette for at studentene blir gitt muligheten til å møte arbeidslivet underveis i utdanningsløpet. Vi mener det ligger et stort læringsutbytte og utviklingspotensial hos studentene å tilby en mulighet for praksis eller deltidsjobb med direkte

relevans for utdanningen. Å tilstrebe en nærhet mellom fag og arbeidsliv er viktig for å sikre studentenes tilhørighet og forståelse av eget fagfelt.

Videre mener Studentparlamentet at for å sikre at kandidatene innehar kunnskap som gjør dem omstillingsdyktige, må generell kompetanse som evne til kritisk tenkning, problemløsning, kritisk refleksjon, innovasjon og samarbeid på tvers av kulturelle og faglige grenser integreres godt i ethvert studieløp. Dette vil øke omstillingsdyktigheten til kandidatene.

Studentparlamentet mener at fagmiljøene ved utdanningsinstitusjonen selv må sikre samarbeidsavtaler med arbeidslivet. De ulike utdanningene vil ha behov for en tilpasset form for arbeidslivskontakt, og vi vil derfor trenge en fleksibel struktur. Ved å legge til rette for at fagmiljøet selv kan strukturere en praksis eller en møteplass med arbeidslivet, samtidig som man legger tydelige føringer på at dette enten skal inngå i læringsutbyttebeskrivelser eller som aktivitetskrav innen et studieprogram, vil hvert fagområde kunne gå frem med den modellen som best gagnar sitt fagområde og sine studenter.

I tillegg mener Studentparlamentet at det er viktig at studentene settes i stand til å møte dagens og morgendagens store samfunnsutfordringer knyttet til bl.a. migrasjon, mangfold, flerreligiøsitet, klima og miljø. Fagmiljøene må ta ansvar for å integrere disse temaene i emner og studieprogram, og institusjonene må legge til rette for at dette kan skje, blant annet ved strategiske satsinger og tverrfaglige samarbeid.

5. Hva er deres viktigste tiltak for å øke gjennomføring og redusere frafallet i høyere utdanning, tatt i betraktning en stadig mer sammensatt studentgruppe?

Tidligere erfaring med frafallsproblematikk ved UiO viser at det ikke er tilstrekkelig med ett tiltak. Vi ønsker derfor å vektlegge at utdanningsinstitusjonene må tilby en god bredde av sosiale og pedagogiske tiltak, samt tiltak for progresjon og mestring.

Rapporten "Evidence on dropout phenomena at Universities"¹ viser blant annet at å investere i institusjonelle ressurser, som ikke for mange studenter per lærer, økt finansiering per studieplass og høy forskningsintensitet, kan redusere risikoen for frafall. Videre vises det til at forhold ved læringsmiljøet, studienes innhold og integrering i fagmiljøet også kan påvirke frafallet. Studentparlamentet stiller seg bak denne rapporten, og mener at dette er viktige forhold for vår utdanningskvalitet.

Vi ønsker derfor å gå videre med hvilke aspekter utdanningsinstitusjonen bør forbedre for å forhindre risikoen for frafall:

Fysisk læringsmiljø:

Et godt læringsmiljø er en viktig forutsetning for god læring, og dermed også utdanningskvalitet. Dette innebærer at de fysiske, psykososiale og organisatoriske rammene for utdanningen fremmer studentenes læring. Helt sentralt for et godt læringsmiljø er lokaler til undervisning og arbeidsplasser som holder dagens tekniske standard. Da UiO har et vedlikeholdsetterslep på 8,5 milliarder kroner, mener vi det er på tide at det blir tatt et felles tak i å oppruste byggene som er våre læringsomgivelser. Det må være et grunnleggende prinsipp at bygningsmassen ikke skal gå ut

over studentenes helse, miljø og sikkerhet i sine år på universitetet. En av studentenes vanligste klager på det fysiske læringsmiljøet på UiO er dårlig bygningsmasse, hvorav dårlig luft utpeker seg som en særlig utfordring.

Psykososialt læringsmiljø:

Når det kommer til psykososialt læringsmiljø står bedre *veiledning* som et etterspurt tilbud blant våre studenter. Som et tiltak for å få ned ufrivillig frafall mener studentparlamentet at det bør legges inn mer ressurser på mottaket av nye studenter. Vi mener at alle førsteårsstudenter må få tilbud om en generell veiledningstime, som tar for seg alle aspekter ved en students studiehverdag, og som ser studenten i helhet. Ved UiO har veiledningsmodellen Forberedende Veiledning (ForVei) ved Det matematisk naturvitenskapelige fakultet, fått svært gode tilbakemeldinger. ForVei er et tilbud om en personlig, forberedende veiledningstime for nye studenter. Her får studentene mulighet til å dele og bearbeide positive og negative erfaringer som student, og få tips og råd om studieteknikk, tidsplanlegging og mestring av studenttilværelsen. Uavhengig av veiledningsmodell, må rådgivere ha mer kompetanse om hvordan veilede studenter med spesielle behov.

Et annet viktig aspekt ved et god psykososialt læringsmiljø er et godt og variert foreningstilbud. Et slikt tilbud gjør det mulig for studenter å dyrke sine særinteresser i fellesskap med andre medstudenter på campus, noe som er et viktig bidragsyter for en god studenttilværelse. Derfor må institusjoner legge til rette for at et aktivt og inkluderende foreningsliv kan finne sted ved sine respektive campuser.

Mottak:

Samtidig er et godt mottak av studentene avgjørende for å bli inkludert i det faglige fellesskapet - det kreves mye for å kompensere for en dårlig start. En fadderuke med kompetente og opplærte faddere vil gi et godt første møte. Likevel må også utdanningsinstitusjonen gjøre sitt for å inkludere studentene. Den første tiden på universitetet må være preget av fagmiljøene møter studentene både faglig og sosialt allerede fra dag én.

Mottaket bør også strekke seg utover første studieuke. Da frafallet er størst i første studieår, mener vi at utdanningsinstitusjonene bør etablere gode løsninger for oppfølging underveis dette året. Et eksempel på dette kan være akademiske faddere, hvor mer erfarne studenter fungerer som mentorer for nye studenter, som kan gi dem hjelp i faglige utfordringer.

For å sikre at studenter tidlig blir inkludert i både det faglige og sosiale miljøet i sitt fagområde, samt blir bedre kjent med hverandre og de vitenskapelig ansatte, bør alle fakulteter tilby programseminar til alle førsteårsstudenter.

6. Hvilke tiltak bruker institusjonen for å styrke undervisningskompetansen til deres ansatte? Hvordan kan utdanning vektlegges tydeligere ved rekruttering og i meritteringen av fagpersonalet?

Ved Universitetet i Oslo anser vi at det viktigste tiltaket for å styrke undervisningskompetansen er tilbudet om pedagogisk basiskompetanse og pedagogiske opplæring. Likevel mener vi ikke at dette tilbudet er tilstrekkelig. Universitet og Høgskolerådet har gitt en anbefaling på å øke

basiskompetansen til 150-200 timer, en vesentlig økning fra dagens krav om 100 timer. Da akademia er sterkt preget av midlertidighet, mener vi at kravet må gjelde for alle som skal fungere i en undervisningssituasjon. Vi ønsker derfor at det skal komme et krav om at alle som skal undervise må gjennomgå kurs for å få pedagogisk basiskompetanse, og at det samtidig skal stilles krav til oppfriskningskurs for de som har gjennomført kurset. Med dagens teknologiske utvikling vil de ansatte trenge jevnlig kursing for å kunne følge med i de nye pedagogiske nyvinningene.

Et av hovedproblemene ligger likevel bortenfor ansettelse og formidling. Da forskning blir ansett som viktigere enn utdanning og er den sentrale komponenten i forfremmelser i sektoren, mener vi det er på tide å innføre en insentivordning for å oppnå fremragende utdanning. Vitenskapelig ansatte må få uttelling for den innsatsen de legger ned for å løfte frem morgendagens forskere og ansatte.

7. Jeg ber om eksempler på utdanningstilbud eller utdanningsopplegg med særlig god kvalitet eller gode resultater med en kort begrunnelse for hvorfor nettopp dette er et godt eksempel. Jeg setter også pris på eksempler på studietilbud hvor det ble avdekket sviktende kvalitet, men hvor man har lyktes med å løfte kvaliteten.

Et utdanningstilbud med særlig god kvalitet som vi ønsker å trekke frem, er veiledningsmodellen ForVei, som tidligere beskrevet under punkt 5 om frafall. Dette er et tilbud som ivaretar og ser studentens behov, og liknende tiltak bør innføres på flere norske utdanningsinstitusjoner. Da dette er et kostbart tilbud, mener vi at det bør sikres gjennom sentral finansiering.

8. Hva mener dere er de viktigste utfordringene nasjonalt for å løfte kvaliteten i norsk høyere utdanning?

Vi ønsker å vektlegge én utfordring som vi anser som prekær for å kunne løfte kvaliteten, og det er å heve statusen til utdanning, sammenlignet med forskning. Alle komponentene ligger i dag i favør forskning. Utfordringen er å få på plass et meritteringssystem som i større grad løfter og belønner de gode underviserne, samtidig som det oppmuntrer andre til å legge ned en større innsats til å utvikle sin egen undervisning og opplegg rundt læringsaktiviteter. Vi mener det bør utvikles et felles meritteringssystem for utdanningsinstitusjonene, som fastsettes sentralt.

9. Har dere synspunkter på hvordan departementets styring og virkemidler kan utvikles for å stimulere til kvalitet?

Vi holder fast ved at utdanningsinstitusjonene skal få drive fri forskning, men at det samtidig kan stilles enkelte krav til utdanningsinstitusjonene. Det være seg å fastsette hvilke aktiviteter som må inn i et studieprogram, som varierte læringsformer og underveisvurdering, eller stille strengere krav til opplæring og kursing av undervisere, eller at selve gjennomføringen av eksamen inngår i kvalitetssikringssystemet som evalueres av NOKUT.

Selv om all forskning tilsier at studentaktive undervisningsformer gir et betraktelig bedre læringsutbytte enn den tradisjonelle monologen gitt ved forelesning, er det en lang vei igjen før flertallet av underviserne benytter seg av de pedagogiske mulighetene som finnes for formidling av kunnskap. For å sikre at varierte læringsformer og aktivitetskrav utvikles, mener vi det er viktig

å øke statusen til utdanning, og dermed belønne vitenskapelig og midlertidig ansatte til å legge ned en innsats på dette området.

10. Ser dere behov for justeringer i nasjonale rammevilkår, lover eller forskrifter for å legge bedre til rette for kvalitetsutvikling i høyere utdanning, og i så fall hvilke?

Vi mener at Universitets- og høyskoleloven ikke tilstrekkelig ivaretar studentenes rettigheter underveis i utdanningen, dette gjenspeiles i følgende punkter:

En utvidet læringsmiljølov:

For å sikre studentene underveis i utdannelsen, mener Studentparlamentet at retten til et godt læringsmiljø skal lovfestes på lik linje med arbeidsmiljøet for arbeidstakere og skoleelever. Per i dag er læringsmiljøet kun sikret gjennom en paragraf i Universitets- og høyskoleloven (UH-loven), kapittel 4. *Studentenes rettigheter og plikter*. Dette fremstår som et ytterst viktig prinsipp, da studentene i dag er den gruppen i sektoren som er dårligst sikret i lovverket. I UH-loven, kapittel 4, § 4-3. Læringsmiljø, ledd nr. 2, står det presisert at «i utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for [...] at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inn klima og luftkvalitet.» Studentparlamentet mener at studentenes fysiske læringsmiljø blir i for liten grad sikret ved et slikt overordnet lovverk, og at et viktig steg i å utbedre studentenes utdanningskvalitet består i å sikre gode lokaler.

En kan legge mye ressurser i å gi lærene på utdanningsinstitusjonen pedagogiske ferdigheter og kunnskaper, men uten de nødvendige fysiske rammene som kreves for gjennomføring av god undervisning, vil mye være forgjeves.

Sidestilling av forskning og utdanning i lovverket:

Videre ønsker vi at Universitets og høyskoleloven i større grad skal presiseres, slik at forskning og utdanning sidestilles i lovverket. Det være seg i både ansettelse, opprykk og avskjed. For å sikre god utdanningskvalitet, mener Studentparlamentet at formidlingsevnen både må vektlegges og videreutvikles sterkere enn det gjøres i dag. Et steg er å vurdere dagens vektning mellom forskning- og undervisningskompetanse i ansettelse av vitenskapelig ansatte. Vi mener at det i større grad må vektlegges formidlingsevne ved ansettelse, for eksempel ved fastsetting av prøveforelesninger som en del av jobbintervjuet ved nyansettelse.

Stillingsvern for vitenskapelig ansatte:

Videre må det vurderes hvorvidt stillingsvernet for dagens vitenskapelige ansatte i for stor grad er rettet mot forskningskomponenten fremfor undervisningskomponenten. Skal det være greit at en vitenskapelig ansatt ved universitetet skal kunne unngå å være på universitetet i en årrekke, uten konsekvenser? Skal en vitenskapelig ansatt som underviser kunne fortsette i arbeidet hvis underviseren ikke er i stand til å formidle til studentene, samt viser liten vilje til å endre sin egen praksis? Studentparlamentet etterlyser en utredning på hvordan ordlyden i stillingsvernet påvirker studentenes utdanningskvalitet.

Kvalitetssikring av eksamen:

Da vurderingen av studentenes læringsutbytte er et viktig moment i utdanningskvaliteten, anser vi det som vesentlig at også kvaliteten på eksamen blir vurdert i et kvalitetssikringssystem. Gjennom pålagt kvalitetssikringssystem blir studentene gitt muligheten til å gi underveisevaluering av kurset

de tar. Vi mener det også er viktig at hele opplæringen blir jevnlig evaluert, herunder også eksamen. Tester eksamen det læringsutbyttebeskrivelsene sier man skal måle? Studentene bruker aktivt tidligere eksamensoppgaver for å få en pekepinn på hva de må lære seg før eksamen. Hvis tidligere eksamensoppgaver til stadighet for eksempel har et fokus på detaljkunnskap fremfor evne til å dra de store linjene fra pensum og kritisk tenkning, vil dette kunne ha en innvirkning på hvordan studentene tilegner seg pensum.

Et konkret eksempel på hvordan eksamen kan kvalitetssikres er gjennom bruk av psykometriske analyser av eksamen. Her ser man på både validitet, om man måler det man ønsker å måle, og reliabilitet, for å se om resultatet (fortolkningen) er stabil og forventet. Her kvalitetssikret alt fra oppgavetekst til sensur. En slik kvalitetssikring kan gi bedre kvalitet på sensur og fremtidige oppgaver.

DEL 2: YTTERLIGERE BETRAKTNINGER TIL KVALITET I HØYERE UTDANNING

Kvalitetsreformen fra 2003 spår en endring om at de framtidige studentene “ vil kreve å få delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen og ta aktivt del i denne. De vil stille krav til lærere og forvente god veiledning og individuelt tilrettelagt undervisning, og de vil forvente tilgang til IKT i forbindelse med studier. Dette vil stille krav til omlegging av tradisjonelle undervisnings- og eksamensformer.” Disse framtidige studentene som kvalitetsreformen omtaler er dagens studenter. Vi ønsker derfor å snakke for oss selv.

Variert vurdering og undervisning

I dag har vi flere eksempler på fag ved UiO hvor studentene ikke blir stilt krav til underveis i semesteret, hvor all undervisningsaktivitet kun består av ukentlige tradisjonelle forelesninger og hvor eneste vurderingsgrunnlag er en skoleeksamen på slutten av semesteret. Vi mener at alle studenter, uavhengig av fagtilhørighet, skal få tett oppfølging ved studentaktive undervisningsformer.

Studentparlamentet ønsker derfor økt bruk av varierte vurderingsformer som fremmer læring. Hver vurderingsform skal velges på grunnlag av læringsmålet for faget. Vurderingsformene som velges for et fag skal være grunnlagt i pedagogiske perspektiver og bør være fagtilpasset, slik at studentene kan bruke erfaringene fra vurderingen videre i sin læringsprosess.

Forskningsbasert utdanning

Studentparlamentet mener at institusjonene skal tilby forskningsnær og aktuell undervisning. For å motivere studenter til videre studier og forskning, mener Studentparlamentet at alle studenter på alle nivå skal ha muligheten til å bli involvert i forskningsprosjekter. For å sikre at studentene får en forskningsnær utdanning er det avgjørende at faste vitenskapelige ansatte i minst mulig grad tas ut av undervisningssituasjonen. Utdanningskvaliteten vil økes ved at studentene inkluderes inn i forskningen på sitt fagområde allerede på bachelorprogram. Dette kan gjøres ved at alle studenter tilbys studiepoenggivende prosjektoppgaver som er integrert i forskningsprosjekter.

Videre må all undervisning gitt ved utdanningsinstitusjonene være basert på den nyeste forskningen på universitetspedagogikk og universitetsdidaktikk. Forskningen på

undervisningsfeltet er dynamisk og i rask endring, og det er derfor viktig at undervisere holder seg oppdatert på feltet.

Arbeidslivsrelevans

Økt samarbeid på tvers av institusjoner og fagområder er essensielt for å finne de gode løsningene for fremtidens utfordringer. For å skape en bro mellom universitet, næringsliv, arbeidsliv og andre samfunnsaktører må utdanningsinstitusjonene legge til rette for samarbeid med arbeidslivet.

Studentparlamentet mener at alle bachelorgrader skal gi selvstendighet og kompetanse som er relevant for senere arbeidsliv. Utdanningsinstitusjonene må gi studentene tilstrekkelig informasjon om studietilbudet, samt hvilken kompetanse utdanningen skal gi. Det er i dag en stor utfordring at studentene mangler tro på egen kompetanse og om hvorvidt de er attraktive for arbeidslivet. Utdanningsinstitusjonene må derfor tydeligere kommunisere læringsutbyttebeskrivelser, samt legge til rette for bedre oversikt for fremtidige karriereveier etter fullført studieprogram.

For at studentene skal bli bevisst sin kompetanse, samt oppfordres og motiveres til innovasjon, mener Studentparlamentet at utdanningsinstitusjonene må sikre samarbeidsavtaler med arbeidslivet. Å tilstrebe en nærhet mellom fag og arbeidsliv er viktig for å sikre studentenes tilhørighet og forståelse av eget fagfelt. Alle utdanninger bør derfor muliggjøre en periode tilrettelagt for praksis i relevante bedrifter.

Videre mener Studentparlamentet at alle bachelorgrader skal tilrettelegge for et større selvstendig arbeid som gir rom for fordypning og tettere kontakt med aktuell forskning innen faget. Dette aspektet er viktig for arbeidslivet ved at studentene øves i selvstendighet og evne til å gjennomføre større prosjekter. Større selvstendig arbeid bidrar også til å gi studentene nærhet til forskning, og slik bidra til å motivere studenter til å gå videre innen forskningsfeltet etter endt utdanning.

Innovasjon

Evnen til å kunne stille kritiske spørsmål og reflektere over pensum er viktige aspekter ved høyere utdanning. Like så viktig er det å gi studentene verktøyene til å kunne utfordre det tradisjonelle og de gitte sannhetene. For å kunne spille videre på hva vi allerede vet i dag, bør studentene få prøve seg ute i arbeidslivet gjennom praksis fasilitert av utdanningsinstitusjonen. Ved å få kjennskap og erfaringer underveis i studiet vil studenter kunne motiveres og oppfordres til å arbeide innovativt. Innovasjon bør være et av utdanningsinstitusjonenes hovedfokusområder, da det den nye kunnskapen som skal drive vårt samfunn videre i fremtiden.

Forskning blir ikke til innovasjon før den får en nytteverdi i samfunnet, og av den grunn er det viktig at utdanningsinstitusjonene må ha gode systemer for at forskning skal kunne kommersialiseres og videreformidles. Derfor må utdanningsinstitusjonene tilrettelegge for at både ansatte og studenter kan få tilstrekkelig støtte til å realisere sine idéer.

Tverrfaglighet

En viktig kilde til innovasjon er tverrfaglig samarbeid. Universitetet skal fokusere flere tverrfaglige prosjekter rettet mot spesifikk samfunnsproblematikk. Denne forskningen må synliggjøres gjennom opprettelse av emner hvor den nyeste forskningen blir implementert i undervisningen,

også på bachelornivå. På denne måten blir forskningen tilrettelagt for å fremme studentdrevne og/eller studentinitierte prosjekter.

Ved å forstå flere fagtradisjoner vil eget fagområdes grenser, nytte og egenart tre tydeligere fram. For å sikre studentenes dybdekunnskap i et breddestudium, må tverrfaglige studieprogrammer være forankret i et etablert tverrfaglig forskningsmiljø, ha en tydelig profil og inneholde flere tverrfaglige emner. Uavhengig av studieprogram, må alle studenter gis en mulighet til å ta valgbare emner fra eget og andre fag.

Digitalisering

Studentparlamentet mener at utdanningsinstitusjonene i større grad må ta i bruk tilgjengelige digitale hjelpemidler i undervisning- og vurderingssituasjoner, samt gjøre disse tilgjengelig på for studentene på nettsider. Digital tilgjengeliggjøring av forelesninger i form av video og podcast gir større fleksibilitet for studentene, samtidig som det åpner for formidling av kunnskap til allmennheten. Teknisk utstyr og pensum som brukes til undervisning må holde en høy standard og være oppdatert. Det er også nødvendig med et heldekkende tilbud av digitalt pensum.

Velferd

Alle som ønsker det skal ha samme muligheter til å kunne studere. For å realisere prinsippet om lik rett til utdanning er vi avhengige av et velferdstilbud tilrettelagt for hele mangfoldet som utgjør studentmassen.

Studentenes grunnleggende velferdsbehov skal dekkes på områder som studiefinansiering, bolig, kollektivtransport, barnehage, helse og fritidsaktiviteter. Velferdstilbudet skal være fleksibelt og tilrettelagt studentenes ulike forutsetninger og behov. Studentvelferd skal være et supplement til det ordinære kommunale og statlige velferdstilbudet, og ikke en erstatning.

Samtidig som studentene ikke har fulgt befolkningens generelle velstandsøkning på mange områder har boligprisene i pressområder som Oslo sett en kraftig økning. Stat og kommune må sikre studentenes velferd og lik rett til utdanning ved å bygge 3000 flere studentboliger årlig. Videre må studiefinansieringen dekke bo- og levekostnadene, og må derfor bindes til 1.5G og fordeles over 11 måneder, med mål om å realisere heltidsstudenten.

Likestilling

Vi mener det er viktig at institusjonene har ambisiøse strategier for tilrettelegging for sine studenter og ansatte.

Det er en utfordring at ett kjønn er sterkt underrepresentert ved mange studier. Dette skaper dårligere læringsmiljø og framtidig skjevhet i arbeidslivet innen de aktuelle sektorene. Derfor er det viktig med motiverende og holdningsskapende tiltak for bedre kjønnsbalanse i rekrutteringen til studier, i tillegg til tiltak som kvotering og kjønnsponng der det er nødvendig.

Kvalitet i utdanning finner sted ved at man tilrettelegger for at et kulturelt, etnisk og nasjonalt mangfold av studenter og ansatte rekrutteres og inkluderes i akademia. For å sikre dette er det nødvendig at ledere og mellomledere ved universitetet har mangfoldskompetanse og

iverksetter tiltak slik at attraktive stillinger og opprykk er mulig for ansatte med annen bakgrunn enn majoritetsbefolkningen.

Utdanningsinstitusjonen må ha ansvar for å tilrettelegge for studenter med funksjonsnedsettelse, og at institusjonen har ansvar for at disse studentene vet hvilke rettigheter de har. Studentparlamentet mener at kjønnsbalanse skal tilstrebes i alle fora, da dette bidrar til en bedring av lærings- og arbeidsmiljø.

Med vennlig hilsen

Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo

Referanser:

¹Larsen, Sommersel og Larsen (2013), ““Evidence on dropout phenomena at Universities”, aksessert 19.03.16, fra: http://edu.au.dk/fileadmin/edu/Udgivelser/Clearinghouse/Review/Evidence_on_dropout_from_universities_brief_version.pdf],